

Ks. Waldemar Mróz
WSD Siedlce

Eucharystia – dar uzdalniający do czynienia daru z siebie.

Sprawozdanie z dziewiątego Sympozjum Liturgicznego
Diecezji Siedleckiej

W sobotę 26 listopada 2011 r. w sali Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach odbyło się dziewiąte już sympozjum liturgiczne z cyklu *Chrzest w życiu i misji Kościoła*. Przedmiotem rozważań w ramach Siedleckich Sympozjów Liturgicznych są sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego. W poprzednich latach zatrzymywano się nad chrztem, podejmując refleksję nad różnymi aspektami tego sakramentu. W ubiegłym roku uwaga uczestników koncentrowała się na mistagogii.

Tematem wiodącym tegorocznego spotkania była tajemnica Eucharystii, a konkretnie moc, którą w niej otrzymujemy, a która uzdalnia do przeżywania swego życia na sposób daru. Pełne hasło spotkania brzmiało *Eucharystia – dar uzdalniający do czynienia daru z siebie*.

We wprowadzeniu ks. Waldemar Mróz, przewodniczący Komisji Liturgicznej Diecezji Siedleckiej, przypomniał problematykę poruszaną podczas dotychczasowych sympozjów, przywitał uczestników spotkania (ok. 300 osób) oraz przedstawił program sympozjum. Obejmował on wystąpienia prelegentów, dyskusje, Eucharystię oraz wspólną agapę. Następnie prowadzący przedstawił prelegentów. W tym roku, oprócz Biskupa Siedleckiego, który wygłosił pierwszy referat, zostali zaproszeni:

- Ks. prof. dr hab. Franciszek Drączkowski, kierownik Katedry Patrologii Greckiej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II;
- Ks. dr Mateusz Czubak, zastępca dyrektora Wydziału Duszpasterskiego Kurii Siedleckiej i wykładowca teologii dogmatycznej w Seminarium Siedleckim;
- O. dr Wojciech Giertych, dominikanin, Teolog Domu Papieskiego;
- P. mgr lic. Dorota Franków, członkini świeckiego instytutu konsekrowanego pod tytułem Niepokalanej Matki Kościoła, założonego przez ks. Franciszka Blachnickiego, wykładowca i wychowawca w seminarium.

Pierwszy referat wygłosił Biskup Kiernikowski. Ukazał Eucharystię jako „Sakrament nowego i wiecznego przymierza”. Na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnił różnicę pomiędzy przymierzem obustronnym, a przymierzem jednostronnym. Podkreślił, że przymierze Boga z człowiekiem oparte jest na obietnicy (zobowiązaniu się) Boga. Jest to zobowiązanie jednostronne, dlatego jest darem ze strony Boga i jest przymierzem nowym i wiecznym. Polega na zobowiązaniu się Boga do ciągłego przebaczenia człowiekowi, który jest grzeszny. Biskup Siedlecki wskazał, że Bóg uzdalnia człowieka, który spożywa Ciało i Krew Chrystusa do tego, aby przebaczał, każdemu i wszystko. Jezus Chrystus jest tym pokarmem, który daje moc do przechodzenia przez śmierć, a nie służy zachowaniu (konserwacji) życia dla siebie. Spożywanie Eucharystii uzdalnia człowieka do takiego samego życia, jakie Syn ma od Ojca, do przechodzenia przez śmierć i dawania życia.

Jako drugi zabrał głos Ks. prof. Franciszek Drączkowski, który przedstawił „Wczesnochrześcijańskie świadectwa o karmieniu się Eucharystią”. Analizując pisma ojców Kościoła, zaznaczył, że mają one przede wszystkim charakter pastoralny. Prelegent wspominał, że kwestie związane z Eucharystią pojawiają się niemal we wszystkich przekazach patrystycznych pochodzących z I w. i początku II w., jak i późniejszych do VIII w. Przywołał świadectwa, które ukazywały Eucharystię między innymi jako lekarstwo nieśmiertelności, jako źródło przemiany i wzrostu w miłości. Nawiązując do tematu sympozjum, Profesor z Lublina wykazał, że w postawie niektórych ojców Kościoła zawarta jest *implicite* idea czynienia daru z siebie dla wszystkich członków Kościoła. Mocą do tego jest Eucharystia. W podsumowaniu Ks. Drączkowski powiedział, że choć w przebadanych tekstach źródłowych nie ma wprost mowy o tym, by traktowano Eucharystię jako dar uzdalniający do czynienia daru z siebie, to charakter preparatywny do powyższej postawy posiadają niektóre stwierdzenia ojców Kościoła, czy ich postawy, na przykład męczeństwo św. Ignacego, zachęta do akcji charytatywnej św. Justyna.

Trzeci referat wygłosił O. dr Wojciech Giertych. Podejmując temat: „Przyjmowanie eucharystycznej mocy do wydawania siebie w życiu świętych”, skupił się na nauczaniu św. Tomasza z Akwinu i wspominał nauczanie o Eucharystii św. Jana Eudesa. Wychodząc od dwóch rodzajów upodlenia (zewnętrzne i wewnętrzne), jakiego człowiek doświadcza, Prelegent zwrócił uwagę na specyfikę śmierci Jezusa, która była formą upodlenia zewnętrznego i wewnętrznego. Polegała ona na tym, że Jezus przyjął to upodlenie dobrowolnie, wydał siebie z miłości. Ponadto Dominikanin podkreślił, że ofiara Jezusa polegała nie tylko na Jego śmierci, ale także na przemienieniu jej w źródło nowego życia. W Eucharystii Jezus daje człowiekowi dostęp do tego życia, do tej Boskiej miłości i do mocy, jaka z niej płynie. Ta moc sprawia, że ten kto ją otrzymuje może dawać swoje życie innym, nawet ponad swoje możliwości. Teolog Domu Papieskiego poruszył problem wiary, która jest potrzebna, aby korzystać z tej mocy. Ta wiara musi być uformowana przez miłość. Nie może polegać tylko na uznaniu istnienia Boga. Przyjmujący musi wierzyć, że w Eucharystii przyjmuje samego Chrystusa, który daje się Ojcu niebieskiemu i daje się człowiekowi jako pokarm. Przywołując osobę św. Jana Eudesa i jego rozumienie Eucharystii, Dominikanin z Watykanu ukazał, że spożywając Chrystusa, otrzymujemy Go całego, z Jego mądrością, pamięcią i miłością. Człowiek, podejmując jakiegokolwiek działania, może posługiwać się tym, co było w Jezusie. Cały Chrystus został nam dany, jest do naszej dyspozycji i chce, aby coś z miłości Boga ukazało się przez ręce tego, kto Go spożywa.

Tematem czwartego wystąpienia było: „Składanie siebie w ofierze realizacją kapłaństwa powszechnego”. Referat wygłosił Ks. dr Mateusz Czubak. Wskazał w nim, że całe życie Kościoła, a więc życie poszczególnych Jego członków, także jest kapłańskie, ponieważ związane jest z celebracją Paschy Chrystusa. Z tego też względu powołaniem każdego chrześcijanina, zarówno duchownego jak i świeckiego, jest aktywne i pełne uczestnictwo w kapłaństwie powszechnym przez ofiarę ze swego życia. Ks. Czubak zwrócił uwagę na potrzebę odkrycia przez ochrzczonych swojej chrześcijańskiej tożsamości. Ci, którzy przyjmują chrzest, zostają zanurzeni w Chrystusa, który przeszedł przez śmierć i żyje. Odkrycie tego zaowocuje głębszym przeżywaniem chrztu oraz sprawi, że zajaśnieje w nich Chrystus Kapłan, który swoje życie składał w ofierze przez służbę i danie życia na okup za innych. W podsumowaniu wybrzmiało, że ci, którzy w pełni przeżywają tajemnicę chrztu, nie boją się tracić swojego życia w służbie Ewangelii.

„*Communio* z Bogiem i braćmi dzięki Eucharystii – według Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego”, to temat ostatniego referatu. Wygłosiła go p. mgr lic. Dorota Franków. Wychodząc od refleksji nad elementami treściowymi soborowego pojęcia *communio*, Pani Franków wskazała na pewne zafałszowania we

właściwym rozumieniu tego pojęcia. To zafałszowanie wpływa także na niepełne rozumienie Eucharystii, przed którym przestrzegali twórcy Ruchu Światło-Życie. Polega ono na przeżywaniu jej tylko jako obecności Chrystusa, a nie jako obecności sprawiącej jedność – *communio*. Główny aspekt referatu został położony na relację między *communio* a Eucharystią w życiu chrześcijańskiej wspólnoty. Prelegentka wskazała na obecność Jezusa w Eucharystii, która jest zaproszeniem do spożywania Go jako pokarmu. Dopiero wówczas, gdy spożywamy Chrystusa, Eucharystia staje się znakiem jedności człowieka z Bogiem i jedności ludzi pomiędzy sobą. Jak zauważyła P. Franków, ks. Blachnicki podkreślał, że gdy nie spożywamy Eucharystii, nie przeżywamy jej jako sakramentu jedności. Przedstawiła także, jak Sługa Boży rozumiał gest łamanego chleba. W tym znaku odkrywa się przed nami tajemnica Boga, który jest łamany, dawany. Takie rozumienie Eucharystii to wezwanie do dawania, łamania swojego życia. Prelegentka zwróciła także uwagę na właściwe rozumienie relacji kapłana do wspólnoty, na co kładł nacisk założyciel ruchu oazowego. Prezbiter najpierw musi rozumieć, jakie jest jego miejsce we wspólnocie. Być prezbiterem to przewodniczyć wspólnocie. Aby właściwie spełniać tę posługę, trzeba znać wspólnotę, znać etap, na którym jest wspólnota na drodze wiary. Na koniec zostało ukazane znaczenie słowa Bożego w liturgii dla budowania *communio*. W myśl nauczania Ks. Blachnickiego prawdziwa wspólnota powstaje wówczas, gdy słowo Boga staje się punktem odniesienia wszystkich spraw wspólnoty i każdego jej członka. Jeżeli będzie przyjmowane przez wspólnotę jako słowo życia, wówczas będzie prowadziło do zjednoczenia Chrystusem i z braćmi.

Momentem centralnym spotkania była celebracja Eucharystii, której przewodniczył Biskup Siedlecki. Wszyscy uczestnicy przeżyli Ją w pełniejszym wymiarze znaków sakramentalnych. Po uprzednim przygotowaniu, na które składały się nie tylko sprawy praktyczne związane z przyjmowaniem Ciała i Krwi Pańskiej, ale także katecheza wyjaśniająca znaczenie łamanego chleba i symbolikę picia Krwi Pańskiej z kielicha, uczestnicy liturgii spożywali eucharystyczny Chleb i pili Krew Chrystusa. Po mszy świętej, na zakończenie sympozjum, odbyła się agapa.

Każdego roku materiały z siedleckich sympozjów ukazują się drukiem. Dostępne są w księgarni diecezjalnej. Kolejne sympozjum będzie poświęcone przygotowaniu do I Komunii Świętej. Planowane jest na jesień 2012 roku.